

(המשך מעמוד 25)

(2) מהו הנהגה לאישור ציתות בכל מיקרה... מטעם המוסד המרכזי למודיעין ולביטחון... מטעם אגף המודיעין במטה הכללי של צבא הגנה לישראל... אחר הקשר בממשלה? מי מוסמך לאשר בכל מיקרה... על סמך מה... לשם איזו מטרה מוגדרת? מהו הפיקוח על כך בדרג ממשלתית... בדרג של שרים?

(3) מה קורה למידע המתקבל באמצעות הציתות? מי רושם אתו? איך הוא נרשם? האם נעו שית איזו הפרדה שהיא בין החומר הנזקק במישרין למטרת הציתות, ובין החומר הפרטי, האינטימי, האישי, הפרוטי?

(4) למי מועבר כל המידע הזה? על-פי אילו נהלים? (5) איך מתווכח החומר, ולמי יש הגישה אליו אחרי התיקון? (6) אילו ערוכות יש לכך כיום שאין עורכים ציתות כדי לבדוק מקורות-מידע של עיתונים, ובאיו מידה פוגע ציתות זה בחופש-העיתונות, שבלעדיו לא תיתכן שום דמוקרטיה?

(7) אילו ערוכות יש לכך שית אינן ציתות למטרות מיפגנתיות ואף פנים-מיפגנתיות — האזנה לשיחות ולישיבות של מיפגנות יריבות, או פגיעות יריבות באותה מיפגנה? האם קיים כיום ציתות למיפגנה בדישה, או לגוף פרטי חוקי כלשהו? אם כן, מי אישר ציתות כזה ועל סמך מה?

בשביל מה

קיימת הכנסת?

אדוני היושבי ראש, אני מעלה את השאלות האלה לא בקלות-דעת, ולא לצרכי פולמוס.

כולנו מתחבטים בבטיחה העקרונית: כי איזו מידה מוצדק, במיקרים קיצוניים, ציר תול לשם מניעת ריגול או פשעים חמורים אחרים?

אך גם מי שמשויב על שאדה זו בחיוב, מוכרח לעמוד על כך שית ציתות זה ייעשה עיניו חוק, שית טיח עינו מינבלדות חמורות ביותר, ויעמוד תחת פיקוח קפדני של גוף אמיץ.

פרטים מיבצעיים של ציתות ביטחוני צריכים להיות, כמובן, סודיים. אולם עצם הנהלים צריכים להיות גלויים, ועליהם להידון בכנסת.

הצל הכבד של פרשת ווטרגייט מחייב אותנו להטיל אור על הצעשה אצלנו.

זאב הרינג: — **היו"ר צבי צימרמן:** הכנסת הרינג, אין לי טענה נגד זה שאתה קורא קריאת-ביניים. טענתי היא שאין שומעים אותה, תלחץ על הכפתור!

זאב הרינג: ...אתה מגיש פה הצעה נגד הממשלה האמריקאית? **אורי אבנרי:** אדוני חברי-הכנסת, מי שיכול להתעלם היום ממה שאירע בדמוקרטיה הוותיקה החיובית כובדת הזאת — טומן את ראשו בחול!

מה שקרה בארצות-הברית מעורר סידרה ארוכה של שאלות לגבי כל מדינה — אם זאת אמריקה, או בריטניה, או צרפת, או ישראל, וכאשר בישראל ידועים מיקרים — וראש הממשלה מודה במיקרה אחד — אנתנו חייבים לשאול את השאלות.

בשביל זה קיימת הכנסת: כדי לבדוק מה קיים, והרי ברור שקיים. לא ייתכן כלל שלא קיים. זה מתגלה במישפטים ביטחוניים ואחרים. איך אפשר להתנגד לברור, כאשר הממשלה עצמה הגישה בשעתו הצעת-תיקון וביטלה אותה?

דוד קורן: אפשר להתנגד לנאום של? **אורי אבנרי:** בוודאי, תפקידו של קידן הוא להתנגד לנאומים שלי, ותפקידו הוא לנאום את הנאומים שאותם מתנגד להם. ולוא היית מתנגד זה היה מדיאג אותי! אדוני היושבי-ראש, אני קובע ואומר: הצל הכבד של פרשת ווטרגייט מחייב אור-

תנו להטיל אור על הצעשה אצלנו. הכי חשות גלובליות לא יועילו. גם באמריקה הוכחש הכל בדרג עליון. עד שנבחרר שהמציאות נוראה אף מן החששות ש'הושמעו כאשר באה ההכחשה. **אני מאמין, ואסור לי להאמין, שבהיעדר חוק תנהג ממשלת יש"ר ראו בייתר אחריות דמוקרטית מי אשר ממשלת ניכסון, שהפרה את כל החוקים המפורשים הקיימים שם.**

אני מציע לכנסת לדון בנושא זה ברוח של אחריות, תוך ביטחון דמוקרטיה, תוך התחשבות בצרכי ביטחון אומתיים. אך תוך התנגדות נחרצת לכל ניסיון, אם ייעשה, לחפות בנימוקים ביטחוניים על פגעי צות בדמוקרטיה נוסח ווטרגייט.

זאב הרינג: צריך להעביר את ההצעה לקונגרס האמריקאי! **אורי אבנרי:** גם אותך, כי מתנה! **זאב הרינג:** אותך צריכים לשים עם הנידונים!

במצב של ריגול בולט עלה יעקוב שימי שון שמיר על הדוכן, והציע להסיר את הצעתנו מסדר-היום. למה! ככה!

הוא לא רוצה לענות על שאלות. על השאלות יענה במיסוגרת שאילתה (שכבר הושגו קודם לכן). על עניין גולדה היתה לו הודעה סתמית מוכנה מראש. לעניין עצמו לא אמר אפילו מילה אחת. **יעקוב שימשון שפירא:** ...השאלה הראשונה שנשאלה הקדים לה חברי-הכנסת אבנרי דברים אלה: אני תובע תשובה כאן, ומיד.

אורי אבנרי: לא אמרתי "תובע". **יעקוב שימשון שפירא:** אמרת דור אורי אבנרי: אמרתי: אני מזמין את השר להשיב.

יעקוב שימשון שפירא: מוזמין — זה נחמד מאד. כאילו זה הקובע. מותר לתבוע ממני בכל לשון של תביעה דבר אשר מגיע ממני. אסור להזמין אותי לענות על דבר ששום אדם אחראי איננו עושה זאת.

אורי אבנרי: אפשר לתבוע משר ש' יידע את החומר, כאשר הוא עולה לענות על הצעה לסדר-היום. והחומר הבסיסי הוא — מי מצותת במדינת-ישראל?

יעקוב שימשון שפירא: הפרוטוקול חי וקיים. ביקשתי שיתנו לי סטנוגרמה של דברי חברי-הכנסת אבנרי, לפני שהוא יתקן אותה, כמו שכולנו מתקנים סטנוגרמות. **אורי אבנרי:** אני יכול להגיש לשר המישפטים ברגע זה את נוסח נאומי המוכן בכתב.

היו"ר צבי צימרמן: היושבי-ראש רוצה להעיר משהו. מותר לו? אני רוצה להעיר לדברי שר-המישפטים שהסטנוגרמת מות של הישיבות אינן מתוקנות. הן מובאות כפי שנאמרו. יש, אולי, תיקוני טעות סגנון, וזה גם כן נעשה בוהירות ו' בקפדנות. הפרוטוקולים של הישיבות מדוייקים קים ונאמנים.

יעקוב שימשון שפירא: אני שמח לשמוע זאת. נסיונותי בכנסת, במשך הרבה שנים, הם קצת שונים.

היו"ר צבי צימרמן: אולי פעם היה כך. בזמן האחרון יש הקפדה מדוייקת. במשך הכנסת הזאת ודאי.

יעקוב שימשון שפירא: על אחת כמה וכמה הדברים ברורים. נתבעתי לתת תשובה על שאלות שאני חייב לבדוק אותן, מפני שאני חייב להגיד מה שהיה.

אורי אבנרי: אתה חייב לבדוק לפני שאתה בא לענות להצעה לסדר-היום. בש' ביל מה אתה עולה בכלל? ובשביל מה אתה בא לענות? אתה חייב לעיין בחומר מראש, ולדעת את החומר. אם לא כן, אל תענה בכלל.

היו"ר צבי צימרמן: חברי-הכנסת, אני חייב להגן על שר-המישפטים. הוא הקשיב לדברים, ומוחר לו לענות מה שהוא חושב לנכון לענות.

יעקוב שימשון שפירא: אבל חברי הכנסת אבנרי לא מרשה לו. **שמואל תמיר:** גח"ל מגינה על הי ממשלה!

היו"ר צבי צימרמן: אני מציע ל' חברי האופוזיציה לנהל את הוויכוח ביניי-הם במיזון. **אורי אבנרי:** זאת אופוזיציה, זאת? ההצעה הורדה ברוב של 10 נגד 2. כך החליטה הכנסת על נושא זה!

(המשך מעמוד 23)

"וככה, כמו שאני עדיין רטוב ומסובן, הרמתי אותה ברועותי, ונשאתי אותה ל' חדר-המיטות.

"שם, על המיטה שבה שכבתי כל-כך הרבה פעמים עם אמה, שכבתי עכשיו עם הבת.

"לא רק שהיא לא היתה בתולה — היא היתה חתולת-מין עצרת ומנוסה. "שלוש שעות לא יצאנו מהמיטה.

אני לא יודע אם נחננו רבע שעה, בשלוש שעות אלה. הבחורה הזאת היתה מיצבור אדיר של אנרגיה. מה שהיא עשה תה' וכמה שהיא רצתה. אני בשנות ה-30, ומעולם לא חשבתי על עצמי כאילו אני זקן באופן מיוחד. אבל באותו אחרצה' ריים הרגשתי את עצמי זקן. הרגשתי ש' הדור הצעיר השיג אותי ביותר מדור.

"למה אני מספר את כל זאת? אחרי ש' השופטים השמיעו את גור-הדין שלי, וה' משפט נגמר, הרגשתי כאילו נפלה לי אבן איזמה מעל הלב. העובדה שלא קיבלתי מאסר בפועל, ושיכולתי לשמור את הכל בסוד משתו ובני' החזירה אותי לחיים.

"גם אני וגם הסניגור שלי, צבי לידסקי, שמחנו נורא. גם האחרים שבנחנו באולם השתתפו בשמחתנו. היה ברור שאף אחד לא ראה אותי בתור פושע שמגיע לו עונש. אחד מאנשי התביעה ניגש אל לידסקי ללחון את ידו, ואמר לו בצחוק: "5,000 ל' בשביל מספר — זה המספר היקר ביותר ששמעתי עליו. אפילו השירים בממשלת בריטניה שילמו לגורמה לוי ול' חברותיה רק עשירית מזה."

"אתה יודע, בשעות השבוני-הנפש הר' בות שהיו לי, דווקא אחרי המשפט, חשבתי אני חושב שאני מסכים. "אותו אחרי-צהריים עם נינה — היה שווה כל סכום שבעולם. זאת היתה חוויה מוזרה, מקרה עד שיגעון דווקא בגלל שהיתה אסורה."

אונס נוראי **יחד עם זה, היתה זו חוויה חד-פעמית, לדברי יששכר, כאשר חזרה נעמי, היתה המיטה מוצעת ללא רבב, והנפשי היחידה בדירה היתה בתה, נינה סיפרה שיששכר לא יכול היה לחכות, ונאלץ לחזור לאשתו ובנו.**

"היחסים ביני ובין נעמי נמשכו כסיד-רם, ממשיך יששכר ומספר. "היא לא הר' גישה כלום. אני, לעומת זאת, נבהלתי קצת, וניסיתי שלא להיכנס למצבים עדינים עם נינה. ניסיתי — והצלחתי."

מי שכן הרגיש שמשוה התרחש בין הקטינה למאהב של אמה — היה דווקא החבר החדש של נינה, הצעירים, מסת' בר, מבינים איש את רעהו. הוא לחץ על נינה, וזו, בהודמנות אינטימית, הודתה שאכן קיימה יחסים עם יששכר.

היה זה רק טבעי שכאשר השניים הסתכ' סכו, ונינה זרקת אותו למען חבר חדש שגילתה, החליט הבחור להתנקם: הוא הרים טלפון, גילה לנעמי מה שקרה.

"הייתי במשרד כשקיבלתי את הטלפון מנעמי" זוכר יששכר. "אתה שכבת עם נינה? היא שאלה. לליכך נדהמתי, שלא יכולתי לענות. היא הבינה את האמת מ' שתיקתי, וסגרה את השפופרת."

המשך היה ספוטנאני. נעמי הוז עיקה את בתה חמודותה. גררה אותה לתחנת המשטרה הקרובה, הגישה בשמה תלונה על בעילת קטינה נגד יששכר. המשפט אפילו לא החל, כאשר נעמי הת' חרטה כבר על מעשה החפזו. היא הת' פייסה עם יששכר, והזירה את בתה ש' תחפש את מאהביה מחוץ לתחום, תוך ש' היא מכירה באחריותה לסחורה שהיא גיר-לה. רק דבר אחד לא יכלה לעשות: לבטל את התלונה במשטרה.

שם, המשיכו להתחסל לתלונה כאל מע' שה אונס נוראי של תינוקת בידי סוטה. יחסם של השופטים היה אף הוא חמור. הם הסתכלו בעין מאוד לא יפה על האורח שהירשה לעצמו. נוסף לאשתו ובנו, גם שתי מאהבות — אם ובתה.

וכן, בעוד אמה של הקטינה שנבעלה יושבת לצידו של הגבר הבוועל, מעודדת אותו ומתחרטת על שהכניסה אותו לבוקי הזה — גילו השופטים יחס חמור יותר. קנסו את יששכר ב'5,000 ל', גזרו עליו מאסר על-תנאי לשנתיים, והבהירו כי לולא חסו על משפחתו — היו שולחים אותו למאסר-בפועל.

במדינה

(המשך מעמוד 22)

ההודעה נתקבלה ברגשות מעורבים. מצד אחד, היו רבים שהתכוננו למופע היטב. מוטי פליישר, למשל, בילה שלושה ימים בשיווף, כדי שייצא טוב בצילומי-הצבע של צוות טלוויזיה אמריקאי, שהתכונן לצלם כמה דקות של המופע.

אחרים, מוכנים פחות, נשמו לרווחה. בייחוד אלה שלא הספיקו ללמוד את הטקסט שלהם, וידעו בעל-פה רק את מית' לות הפיומן החזור.

לא טריק, מה קרה באותה שעה של ציפיה? לא יאומן — יאיר גלבוט טלפן סוף-סוף לחזאי כדי לשאול מה יהיה מזג האוויר מחר על ההר.

החזאי אמר לו שעל פיסגת הר-הצופים, נושבת, בדר'כלל, רוח. עתה, מבטיח גלבוט שהמופע המרכזי של יום ירושלים יוצג באוגוסט, או ספטמבר, כך — 80° אלה הלירות שהושקעו ב' הכנתו לא נזרקו לרוח, אחרים מעריכים את מחיר המופע בסכומים העולים פי שניים ושלושה על זה שציין גלבוט. שאר מי מתייחס ברצינות לקטנות כאלה. שאר ביזנס הוא עסק בו האדם לוקח על עצמו סיכונים, ומרכזו ההסברה זה לא גודיק, הוא לא בורה. הוא נשאר פה, מה עוד, שהסיכונים הם מכספי משלם המיסים, לא מכיסו של גלבוט. או ודאי אין מה לברוח.

בושה אלוהית. לא רק אצבע אלוהים מתערבת ועושה בושות למרכז ההסברה לפעמים האצבע הקובעת שייכת ליצור אנושי, בן-תמותה כמו יהודה אילן, העומד בראש המרכז.

כפלמחניק לשעבר, רק טבעי היה ש' אילן ידאג כי באירועי שנת ה-25 לא יקופח חלקם של הפלמ"ח ומפקדו, יגאל אלון, בהקמת המדינה.

אבל מה? הדאגה הזו כשהיא מופרזת, הופכת לפעמים לעל-טבעית, וגורמת ל' בעליה אי-נעימות פה ושם — כמו למשל

מפיק גלבוט 80 אלק עפו ברוח

חילופי-דברים חריפים עם פרופסור יגאל דיין, בקשר למופע האור-קולי שנערך על המצדה.

וכל כך למה? מסתבר, שמצדה נפלה בערב פסח לפני 2000 שנה. מרכז ההסברה חגג את השימ' חה במופע אור-קולי, שעלה לדברי אני שיו, רק 100 אלק לירות.

דן אלמגור כתב מסכת מיוחדת, ופרוי-ספור ידין עבר עליה, תיקן ואישר. הקטע האחרון בטקסט המאושר סיפר שבמשך כאלפיים שנה עמד ההר בשיממונו, עד שחברות המשוטטים חזרה וגילתה את מצדה — ושוב נשמעו קולות ושירים עב' ריים על המצדה.

המופע עבר בשלום — עד שהושמע הקטע הזה. כאן קפץ ידין ממומו בכעס ובתדהמה, ניגש ליהודה אילן וגילה לו את דעתו עליו כהנה וכהנה. בלשון שהי' תה יכולה למוטט את המצדה. בין השאר טען, שכדי להתחנף לאלון מכניסים את הפלמ"ח לכל חור.

החור שאילון התכוון היה שינוי של מילה אחת בסך-הכל: במקום חבורת הנשור' טטים נאמר הפלמ"ח. את ההיסטוריה עושים, מסתבר, לא אלכסנדר הגדול או נפוליון — אלא חברי'ה כמו יהודה אילן.